

MLADO JUTRO

Št. 43.

V Ljubljani, dne 27. oktobra 1940

Leto XL

Z nočnim letalom

Ko je videl, da se je pri zadnjih besedah začel Johnu daljšati obraz, je opustil naštevanje svojih pomislekov in je dodal: »Če pa oba želita, mi ne preostane drugo, kakor da se po tem ravnaj in vama želim srečno pot.« Mick je zadovoljno stisnil roko Johnovemu očetu, potrepiljal dečka po rami in mu dejal: »Sedaj nama je z razumevanjem in dobrotljivostjo tvojega očeta pot prosta. Zelel bi, da se očetu izkažeš hvaležnega tudi v bodoče in da ga ubogaš.« Ko sta si stisnila roki in se je John zahvalil očetu, mu je še ta rekel: »Pojdi domov in se do večera

pripravi. Predvsem pa glej, da bodo šolske naloge v redu, sicer...« Toda John ga že skoraj ni več slišal. Hitro je pozdravil in stekel. Bil je že precej daleč, ko je Mick zaklical za njim: »Startal bom ob 9. zvečer. Četrť ure prej te počakam pred vhodom na letališče. Bodi točen.« John je kar med tekom pokimal in pomahal z roko, kmalu pa je izginil za vhodnim poslopjem.

Po polževo je lezel Johnu čas do odhoda. Šolske naloge so bile že davno napisane, v stanovanju vse pospravljeno, z očetom sta že v bližnji gostilni povečerjala in kljub temu, da je najmanj stokrat pogledal na uro, še ved-

no je imel časa na pretek, da ni vedel, kaj početi. Ko ga je oče še ozomnil, kako se mora obnašati, da bo Mick zadovoljen z njim, se je pol ure pred časom odpravil zdoma, čeprav je imel le 10 minut do letališča. Skušal se je med potjo zamotiti, noge so ga pa same nesle tako naglo, da je prišel četrť ure prezgodaj. Stal je ob ograji in opazoval križanje svetlobnih stožcev žarometov. Stal je ob ograji in opazoval belem dnevu. Življenje je bilo živo, letala so prihajala in odhajala. Vse pa se je odvijalo v najlepšem redu. Točno

ob dogovorjenem času je prišel Mick z letališča po Johna. Pravkar je bil končal s pripravami: motor je bil zadostno ogret in propeler je opravil določeno število obratov. Sedaj je šlo Johnu vse kakor v sanjah, sam ni prav vedel, kdaj je vstopil v letalo. Zabliskala se je startna luč in letalo se je premaknilo. Močan stroj je nekaj hipov zatem odobnel z letališča.

V oddelku za pilota je bilo prostora za dve osebi: za krmarja in radijskega telegrafista. Mick pa je primaknil v sredo med oba tretji stol in velel Johnu, da se tjaka vsede. Tako mu je omogočil neoviran razgled po vseh napravah, vzvodih in kazalcih, obenem pa je mogel John opazovati tudi vse pilotove in telegrafistove kretnje, ne da bi bil kateremu napoti. Ves doživljaj ga je tako prevzel, da je sedel na

stolu kakor negiben. Strmel je v njihove kazalce in ugibal pomen števil na okroglih ploščicah, ki so bile zelo podobne tistim na žepnih urah. Bil je tako zaverovan v svoje opazovanje, da se je drznil ko ga je čez čas Mick ogovoril. Obrnil se je na pol k njemu in mu dejal: »Sedaj se pa bom tudi jaz oddahnil. Vključil bom samogibno krmilo in letalo bo šlo samo svojo pot. Tako bom utegnil, da si skupaj ogledava vse te naprave in vzvode in da ti razložim njih pomen in delovanje.« — John se je pomaknil kolikor je bilo še možno, bliže in Mick mu je položil svojo desnico okoli ramen: »Le pazljivo poslušaj«, ga je izpodbudil, kar pa je bilo vsekakor odveč, ker je deček napel ušesa in odprl oči, da mu ni mogla uiti nobena beseda.

IZ KRAJEV, KJER ŽIVIJO SLOVENCİ

Toni Hvala:

Kako je župnik ugnal strahove

Ročinj je lična vasica ob Soči. Ročinjski klanci so bili nekdanjim voznikom po državni cesti iz Volč proti Gorici vedno najtežavnejši del poti.

V Ročinju je bil za župnika od leta 1809 do 1819 Valentin Stanič, poznejši goriški kanonik in šolski nadzornik. Tu je ustanovil tudi šolo, gojil umno sadjerejo in vodil zidanje mostu čez Sočo v Kanalu. S temi in še mnogimi drugimi deli si je ustvaril med Ročinjci trajen spomenik.

O nekem ročinjskem župniku je znana med prebivalstvom naslednja zgod-bica:

Sestali so se trije vaški tatovi.

»Veste kaj,« pravi prvi, »pojdimo na pokopališče! Tam si v mrtvašnici lahko nemoteno napravimo delovni načrt!«

Rečeno, storjeno. Pri posvetovanju določijo prvega, da gre na Dobljar, kjer naj sune vrečo orehov, drugi naj izmakne gostilničarju slanine in klobas, tretji pa se naj pri trgovcu preskrbi z obleko in perilom.

Čez debelo uro se že vračajo: prvi z orehi, drugi z klobasami in se je tudi tretji dobro založil s perilom in obleko.

»Jaz bom sedaj vse pošteno razdelil,« pravi prvi, »vidva pa gresta medtem še v župnišče. Gori je v svinjaku odvišna lepo pitana svinja. Prinesita jo, da bomo imeli zabeljene praznike.« Nepridiprava ubogata.

Oni v mrtvašnici pa prične deliti plen:

»Meni enega, tebi enega, njemu enega,« pravi, ko meče suhe orehe v posamezne vrečice.

Pride mimo mežnar. Pri Ferjancu so majili sirk. Zapolnel stopa mimo mrtvašnice. Lasje se mu naježijo, ko sliši glasove in čudno šklepetanje: »Meni enega — šklep, tebi enega — šklep, njemu enega — šklep!«

Pribeži naravnost k župniku:

»Strahovi, gospod nunc, strahovil Mrlič vstajajo! V mrtvašnici si preštevajo kosti. Meni enega, kričijo, tebi enega, njemu enega. Pri tem pa šklepetajo kosti druga ob drugo. O, gospod nunc, vsanite, uženite jih in jih blagoslovite!«

Župnika pa je bilo tudi strah:

»Ne morem, v nogah me trga. Na blagoslovljene vode, pojdi in poškrabi jih kar sam!«

Mežnar da ne in ne: »Sami morate iti, če ne drugače, vas nesem kalonc.«

Župnik je s tem zadovoljen. Zleze na mežnarjev hrbet in odjaše proti mrtvašnici.

Zmikavt v mrtvašnici misli, da se vračata pajdaša s svinjo.

»Le hitro noter, le noter ga nesita, da ga razrežemo!« kriči s praga.

Ko župnik to zasliši, takoj osvobodi

mežnarja svoje peze, trganje je na mah prešlo. Prav nič ni zaostajal za njim in tudi on beži, ko da bi ga lovili sami vragi.

Drugo jutro zapazi župnikova dekla, da manjka najlepša svinja.

Gospod nunc so sedaj vedeli, koliko je ura. Le tega niso nikomur povedali, kako so šli ugnat strahove v mrtvašnico.

Košir Franc — dijak:

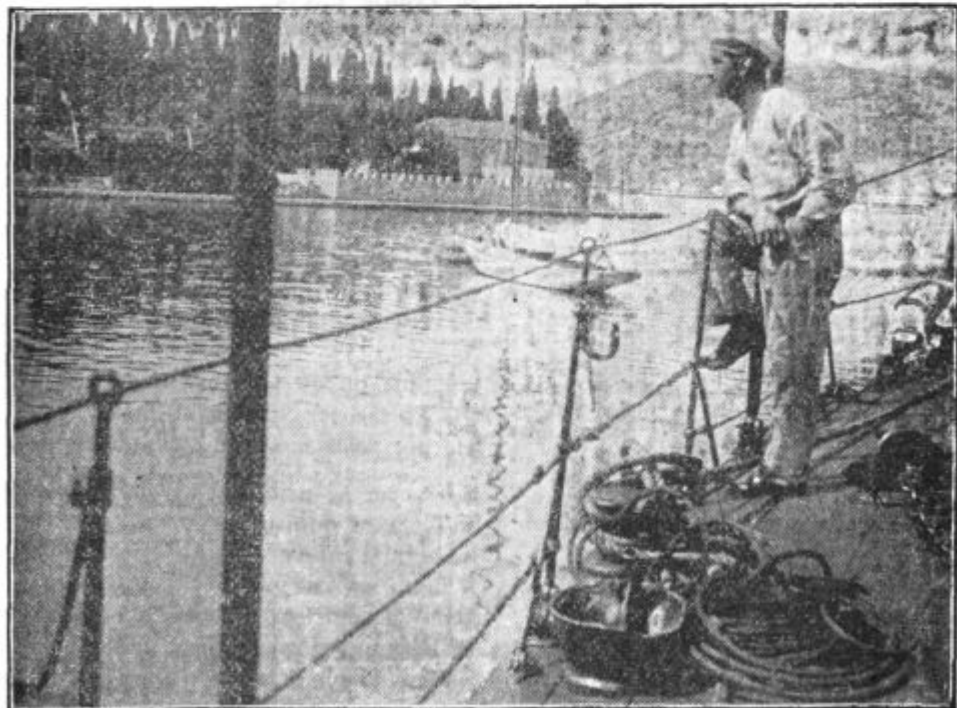
Naše morje

Ob 22-letnici osvoboditve našega morja

Dne 31. oktobra bo minilo 22 let, odkar smo Jugoslovani dobili Jadransko morje zopet nazaj v svoje roke. Na ta dan so po vseh ladjah na Jadranskem morju razobesili naše zastave. Minilo je suženjstvo Jadrana, ki je toliko let tičal pod tujim jarmom. Ta dan se imenuje jadranski dan, katerega vsako leto proslavljajo tudi vse naše šole.

Jadran je za našo državo velikega pomena. Država, katera ima morje, je bogata. Naše morje je veliko, saj sega od reke Rječije pa do reke Bojane. Naše morje je tudi zelo členovito in

ima mnogo otokov. Jadran je bogat na ribah. Obmorsko prebivalstvo se preživlja večinoma z ribami, katere prinaša tudi na trg, denar katerega dobe za ribe je njihov edini dohodek. Ob obali morja so nastala tudi mesta s pristanišči, kjer se ustavljajo ladje. Jadran obišče vsako leto veliko tujcev, ki pridejo na morje, da se kopajo, zdravijo in vozijo po njem. Veliko otrok iz naše države pošljejo razna društva na Jadran, kjer preživijo počitnice. V naši državi je ustanovljena Jadranska straža, katera ima nalogo, da seznanja naše ljudstvo z Jadranom.

Jugoslovani smo lahko ponosni na naše morje, zakaj malo katera država ima tako lepo morje, kakor Jugoslavija.

Vsi Jugoslovani bomo čuvali s puško v roki Jadran pred sovražnikom ter se zanj borili do zadnje kaplje krvi.

Preizkusa sposobnosti

Nekatere smo v »Mladem Jutru« že opisali. Za nje je danes povsod precejšnje zanimanje, ker se uporabljajo tudi za premišljeno odločitev za bodoči poklic. Preizkusi naj pokažejo dušev-

ne in telesne sposobnosti preizkušanca. Evo vam dva preiskusa, ki ju lahko napravite sami za svojo zabavo.

Na tri daljše igle obesite papirne zastavice. Dve zapičite v neko ploskev v razdalji 30 cm. Preizkusite sedaj po presoji prostega očesa zatakniti tretjo

na premico, ki si jo mislite potegneno med prvima dvema iglama. Če se niste zmotili več ko za dva cm, je preizkus kar zadovoljivo uspešen za vas.

Preizkus vašega sluha. Posadite svojega tovariša na stol štiri do pet metrov daleč od sebe in zapre naj oči. Nato spuščajte na zaprto knjigo razne predmete po vrsti (zamaške, nož, radirko itd.). Tovariš naj poizkusi ugotoviti po svojem sluhu, kaj je vsakokrat padlo. Če se je med desetimi predmeti zmotil samo dvakrat, ima dobra ušesa.

Edmond Müller — dijak:

Pesem letalcev

Ko dan dozoreva
in noč odhiti,
se zemlja odeva
v žar sončne luči,
ko škrjanček prepeva
in naravo budi...
vladarji obzorja
letalci smo mi!

In motor zarohni
Kovinasta krila treso se
svit sonca jih žarko rdeči,
se svetlika in zopet odbija
V veličastnem poletu prek zelenih

ravnih

eskadra ptičev srebrnih drevi,
visoko tja gor v modrino neba,
tja gor, kjer je sonce svobode doma.

Ko večer se približa
in ko dan odhiti,
se zemlja odeva
v lunin sij...
tedaj pesem letalcev veselo odmeva
in harmonike zvok v noč zadoni:
»Vladarji obzorja
letalci smo mi!...«

Mladina, ki se je znala žrtvovati

V nedeljo sta bili dve tožni žalni svečanosti: prva v Beogradu, druga v Skoplju. Obe sta bili namenjeni počaščenju spomina mladega rodu, ki se je znal v pričetku svetovne vojne silno žrtvovati na oltar domovine.

V svetosavski cerkvi na Vračaru v Beogradu je bila zadušnica za padle člane solunske dijaške čete. To so bili mladeniči letnika 1896, ki so morali v drugem letu svetovne vojne iz šolskih klopi v vojašnice. Vojna je besnela, pomoč je potrebna. Ni bilo dovolj časa za vse potrebno vojaško izvežbanje. Mladi fantje so zamenjali pero in knjigo z brzometko, bodalom in bombo, nakar so odšli v prve, že razredčene vrste srbske vojske. Z vso svojo mladostno silo so se ti idealni mladeniči postavili v bran sovražnemu navalu. Sovražna premoč je bila velika, umik neizbežen. Toda ti mladi junaki, vzgajeni v duhu kosovske žaloigre in kumanovske zmage, polni visoke morale in domovinske ljubezni, so branili ped za pedjo svoje drage domače zemlje in so jo napajali s svojo mladeniško krvjo. Prišli so tisti tožni, strašni novembrski dnevi leta petnajstega, ko se je bilo treba umakniti čez albansko skalovje, kjer je za vsakim grmom in pečino prežala smrt iz arnavtske puške. Legar je ugonabljal mlada življenja, umirali so na Vidu, otoku smrti. A kar se jih je otelo, so odšli v Afriko, od tam pa so se vrnili na Kajmakčalan, kjer je po prepadih in pobočjih padal cvet srbske vojske. Premnogi pripadniki slavne solunske dijaške čete so tu pustili svoje bele kosti. Ko pa je sledil preboj, so mladi Solunci z vsem mladostnim poletom hiteli iz boja v boj, ne štedeči mlade življenjske moči.

In svečanost v Skoplju: Tale čas pred 25 leti je korakalo po skopljskih ulicah 1.300 dijakov kaplarjev. Na ustnah pesem, v ceveh pušk jesensko cvetje. Na pločnikih so Skopljanci in begunci iz Šumadije pozdravljali zlato junaško mladino. To je bil bataljon maturantov, ki so bili pravkar povišani v kaplarje in so pevajoči korakali na železniško postajo, da pobitijo v boj. Kot podnaredniki so bili razdeljeni v različne čete na fronti. Ofenzivo na Rudniku je dvignila najplemenitejša mladost tedanje Srbije: 1300 mla-

deničev iz skopljske dijaške čete... Strašna leta vojne so minila in v svobodno domovino se je vrnilo le majhno število teh mladih junakov. Eden izmed tistih, ki se ni vrnil, je bil maturant Bane Nušić, edinec našega slavnega književnika; kot dijak-narednik je junaško padel pred zoro 13. oktobra 1915. V nedeljo se je prelepe žalne svečanosti v Skoplju udeležila tožna, a ponosna mati gospa Darinka Nušićeva.

To je bila mladina, ki se je znala žrtvovati za domovino. Omenjamo ti dve žalni svečanosti, da bi bili svetli zgledi izpred četrstoletja zvezda-vodnica današnjim mladim rodovom v obrambi svobode, ki je bila plačana s tako dragocenimi žrtvami.

Listnica uredništva

Uganke in križanke iz zadnjih števil so pravilno rešili: Andrejček Baronik, dij. mešč. šole, Brežice, Župeča vas, Cerklje ob Krki; Majda Jerman, dijakinja I. razreda gimn. v Ljubljani; Sonja Surc, uč. VI. razr. v Velenju; Dušan Rozina, dij. v Ljubljani-Moste.

★
T. P., dijakinja. Zelo rad bi ustregel Tvoji srčni želji, pa vem, da bi mi pozneje kdaj sama zamerila. Verjemi, nobena izmed poslanih pesmi ni dovolj obdelana in zgledena, da bi mogla v tisk. Prepričan sem, da bi v nevezani besedi mnogo bolje izrazila svoja čustva. Ali ne bi hotela poslati takšnega spisa v obliki pisma? Prepričan sem, da se Ti bo posrečilo.

✱
P. G.: Posetnice objavim, križanka pa je za mladinski list pretežka. Kako naj otroci uganejo tujke, ki so jim neznane?

★
E. M., M. Pesmico Ti natisnem, da priznam dobri namen. Drugo kitico sem moral nekoliko popraviti — če misliš, da sem jo pokvaril, pa nikar hud ne bodi! Veš, s pesništvo je pač takisto kakor z letalstvom. Človek gleda druge, všeč mu je in si misli: »To gre kar samo od sebi — še jaz poskusim!« Ko ga pa vzdigne od tal, vidi, da stvar ni tako preprosta. Paziti je treba na to in na ono, da, in časih tudi kaj polomiti, preden potolčeš višinski rekord. Per aspera ad astra! Samo po tem načelu postane mlad letalec »as« in mlad pesnik — dober pesnik. Da si mi zdrav in oglasi se kaj!

Ko listje pada

Jesen... Najlepši letni čas. Otrokom prinese najlepših daril, sončnih hrušk, rdečih jabolk in presladkega grozdja.

Tudi narava se preobleče v drugačno obleko. Listje odpada in se nagajivo igra v jesenskem vetru. Stara drevesa bučijo v svojih vrhovih, mladike pa skrivnostno pošepetavajo. Nikjer ni nobene cvetice, le podlessek še mežika soncu. Prej krasna polja so sedaj le golo strnišče, gola zemlja, katere se nihče ne more razveseliti. Vse je pusto, mrtvo, neveselo.

Jesen... Jesen človeka. Ko pride človek v jesen svojega življenja, mu prve brazde na čelu vtisnejo pečat starosti. Prej ravno telo se upogne, kakor star hrast v burji in viharju. Da, tudi človek se mora boriti v burji in

viharju, kljubovati neštetim sovražnikom, le kdaj pa kdaj posveti žarek sonca — upanja v njegovo srce.

Jesen življenja... Po cesti se vije turoben sprevod. Pogreb. Zvonovi ječijo v zvoniku in žalostno pojo zadnjo pesem mrtvemu človeku. Jesenski veter raznaša otožne glasove zvonov daleč, daleč. Ti otožni glasovi zvonov so glasniki jeseni. Ti govorijo vsemu svetu: »Jesen je tu. Jesen za vso naravo, za vse. Tudi za vas, ljudje!«

Okoli stare jablane plešejo otroci. Jablana od zadovoljstva drgeta in se smeje, misleč si: »Čprav sem stara, čeprav sem v jeseni svojega življenja, vendar me imajo vsaj otroci radi. Otroci pa plešejo in pojejo:

»Jesen rumena...«

Darinka Banič, dijakinja:

Ko sva po kostanj šla...

To se je zgodilo takrat, ko so kostanji zoreli in ko je že orumenelo listje padalo z dreves, da ti je šumelo pod nogami, kadar si hodil po drevednih. Z drugimi besedami povedano, bila je jesen.

Bilo je v Mariboru in sem bila stara tri leta in sosedov fant Marko, od katerega sem se dala zapeljati, pa štiri leta. Moja in njegova mati sta prali perilo, medtem ko sva se midva igrala na dvorišču. Kar naenkrat se Marko spomni in mi reče, da bi šla na Pohorje pogledat kostanje, če so že zreli. Bila sem navdušena za ta domislek, saj od dolgega časa nisva vedela kaj početi. In že sva jo ubrala po cesti, vsa razcefrana in umazana od igranja, da so naju ljudje sumljivo pogledovali.

Bilo je že pozno popoldne in že se mi je jel oglašati želodec. Kolikor sem bila prej navdušena za to pot, toliko bolj sem zdaj silila proti domu. Marko me je seveda silil naprej, češ da bova kmalu na cilju.

Zopet sva hodila... Da bi se pa ne skesala, mi je obljubil, da mi bo kupil pomarančo, ko prideva do prve trgovine. Jel je iskati po žepih, če ima kakšen listek (kajti njegova mati ga je poslala v trgovino vedno z listkom, na katerega je napisala, kaj hoče imeti, medtem ko je plačala vsakega prvega v mescu, in tako je Marko mislil, da mi bo z listkom kupil pomarančo, saj kadar je šel za mater kaj kupit, mu je trgovec rad dal, samo da mu je pokazal listek) in na moje veselje ga je tudi našel.

Že sva stopila v trgovino in ko lepo pozdraviva, naju trgovec vpraša, kaj bi rada imela. Marko mu da papir in mu reče, da naj da meni pomarančo. Trgovec nekaj časa začudeno gleda, toda najbrže se je domislil, kako je z listkom in mu pove, da pomaranče ne more dobiti, ker nima denarja. Seveda sva se napotila sedaj proti domu.

Že je mrak padal na zemljo, ko sva prišla domov. Doma pa ni bilo nikogar, kajti moja in njegova mati sta naju iskali in šli seveda tudi na policijo. Ko sta prišli domov, je Marka njegova mati nabila, a moja me ni, ker sem bila še premajhna.

NESREČNI KOLESAR

Naš Mihec na kolesu se pelje, steklenico s kavo zgubi, Ko v šolo se pripelje, žalostno se drži.

Mimo zbite steklenice sosedov Tonček prihiti in Mihecu škodoželjno se smeji.

Zdaj pride tudi Metka, tako si govori: »Ubogi moj Mihec, brez mal'ce boš ti!«

Herzog Miran,
dijak II. b razr., Ljubljana,
Vodovodna cesta 46

Njegovo imetje

Ko se je razneslo, da bi se Šimen oženil, če bi ga katera hotela, se je koj našla ena, ki mu je poslala oglednike, da bi izvohal, kako je z njegovim imetjem. Šimen jih je dočakal na vratih gospodarjevega hleva. Lepo so se pozdravili, se pogovorili o vremenu, nakar so možje previdno speljali pogovor na hišo ter na vse, kar jih je zanimalo.

»Ali je vse to tvoje?« so poizvedovali in menili hišo.

Šimen se je prestopil, pogledal na hišo in hlev, nato je prijel klobuk, si ga premaknil na glavi in dejal:

»Da, tole sem si pred leti kupil, da imam kam položiti glavo.«

V mislih je imel svoj klobuk, snubci pa so menili hišo. Rekli so:

»Lepa vrednost.«

»Ni, da bi se menil, ali moje je in to je glavno,« je zaključil.

Obrnil se je na pragu, pogledal v hlev, kjer je stala živina pri jasliah, pljunil na gnoj in rekel:

»Tole je moje.«

Govoril je o pljunku, oni pa so menili, da govori o živini. Zadovoljno so pokimali z glavo:

»No, no. Bog daj srečo!«

Od hiše gori se je spenjalo pobožje hriba z lepim gozdom. Šimen je nerodno zamahnil na tisto stran, tako da se mu je roka ustavila na hrbtu. Rekel je:

»Ta hrbet je tudi moj.«

Menil je svoj lasten hrbet, oni pa so imeli v mislih strmino z gozdom. Pristavili so:

»Vreden je svojega denarja.«

Pod gozdom je bila prekopana leha, skoraj širša kot daljša. Rjava prst se je živo odločila iz temnozelenega ozadja. Pogledal je tja, zakrivil z roko tako, da je pristala ob krpi na hlačnici. Rekel je:

»Ta krpa je prav tako moja.«

Mislil je krpo na hlačnici, snubci so menili leho in dejali:

»Čisto na pravem mestu je.«

Na drugo stran se je razprostiralo obsežno polje, za njim še travniki. Šimen je v zadregi pogledal tja, toda kmalu se je spomnil, segel je počasi v žep, izvlekel bel robec, si obrisal nos,

nato pa iztegnil roko z robcem in dejal:

»In to je seveda tudi moje.«

»To niso mačkine solze! Do kod prav za prav sega?« so spraševali in se čudili.

Mislili so, da govori o njivah in travnikih. On je govoril le o svojem robcu ter pojasnil:

»Prav od roba do roba sega.«

Možje so imeli dovolj. Šli so domov in razglasili nevesti vse, kar so zvedeli o Šimnovem bogastvu.

JUTROVČKI

PIŠEJO ...

Ljubi stric Matie! Najtopleje se Ti zahvaljujem za lepo knjižno darilo. Silno me je razveselila lepa knjiga in dobila sem še večje veselje za udeležitev novega natečaja. Ko ga razpišeš, Ti gotovo napišem zopet nekaj vrstic.

Kakor vidiš, sem zopet v Mariboru, kjer hodim v 3. razred gimnazije. Učenja imam že precej. Jutri gremo na izlet in ako bom dobila tam kakšno karto, Ti jo pišem.

Te lepo pozdravlja zvesta čitateljica
»Mladega Jutra«

Vera Pernuš,

III. razr. gimn., Maribor,
Wildenrainerjeva ul. 11/III.

Dragi stric Matie! Pridno prebiram »Mlado Jutro«, pa se doslej še nisem nič oglasil. Danes pa sem se odločil, da tudi jaz rešim Tvojo uganko. Rešitev uganke sem potuhtal po svoje:

Prva slika predstavlja dečka, ki se pelje na kolesu. Na sebi ima nahrbtnik, iz katerega mu je med vožnjo padla steklenica na cesto. Druga slika kaže, da se je ta steklenica ubila. Mimo gre deček, ki se temu smeje. Tretja slika kaže deklico, ki gre za dečkom in vidi ubito steklenico. Bila je vsa začudena. — Te pozdravlja

Prezelj Branko,

učenec IV. razr. osn. na Brdu
pri Lukovcih.

Dragi stric Matie! Danes se prvič oglašam v »Mladem Jutru«. Ne vem, ako Ti bo moj spis všeč. Naš novi natečaj sem si zamislila takole:

Neki deček se pelje s kolesom v šolo. Iz nahrbtnika mu pade steklenica. Mimo razbite steklenice pride njegov sošolec in se škodoželjno smeji. Kmalu za tem dečkom pride tudi njegova součenka. Deklica začudeno gleda, zamislila se ji deček, rada bi mu pomagala, a ne more. »V nesreči spoznaš prijatelja.«

Te lepo pozdravlja

Mirica Selevšek,
uč. II. razr. ljud. šole, Vel. Lašče, post.

Nesreča nikoli ne počiva. Stric Jože se pelje s kolesom na obisk k prijatelju, ki je posestnik v okolici. Za slovo pa mu nabaše poln nahrbtnik jabolč in še steklenico sladkega jabolčnika mu vtakne v žep. Ko tako dirka domov s sladkim tovorom, mu pade na poti steklenica s sadjevcem na tla. Kolesar naredi žalostno lice in se pelje naprej. Mimo pride deček, ki gre v šolo; pogleda razbito steklenico, se smeji kolesarju ter si misli: »Je že prav, ker nosi tako sladko pijačo. Moje knjige se ne bi razbile tudi če bi mi padle na tla.« in odide. Za njim pa hiti šolarica in vidi, kaj se je zgodilo, pa začne tarnati: »Joj, kako je škoda sladke pijače!«

Lorger Bojan,
dijak, Ljubljana, Igriška ulica 3.

Dragi stric Matic! Danes Ti opišem mojo trgatve in Te prosim, da mi jo objaviš v prihodnji številki. Zelo sem bila vesela, ko sem zvedela, da grem domov na trgatve. Mamica mi je pisala, da naj pride z mano tudi sošolka Lea. Po končanem pouku sva takoj hiteli na vlak in ga ujeli še komaj zadnji trenutek. Vsi domači so bližje v vinogradu, ko sva prišli v Lemberg. Seveda sva takoj mahnila za njimi. Že od daleč sva slišali ropotanje mlina, kajti mošt je že tekel izpod stiskalnice. Mamica je že trgala, očka pa je stiskal grozdje in ga nosil v stiskalnico. Prispevši do vrha vinograda, smo v skupini veselo zapeli. — Te pozdravlja

Boženka Zidar,
dijakinja II. drž. real. gimn. v Celju.

Posetnice

D. Jaras

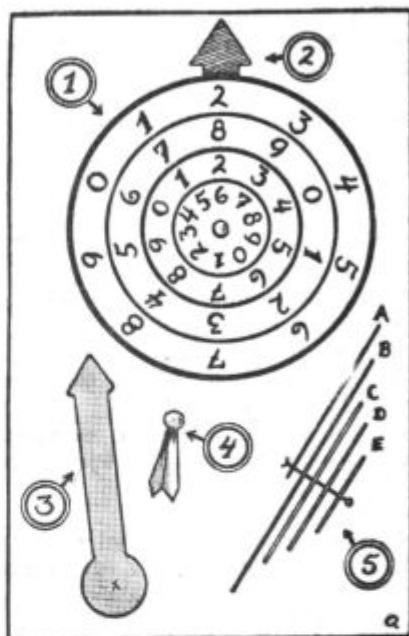
M. Roran

Br. Rado

Kaj so ti ljudje po poklicu?

Števec

Včasih je kar priročno, če posedujemo majhen števec, n. pr. za štetje znamk v svoji zbirki ali pa štetje dvojnic. Tako vedno vemo, koliko znamk šteje zbirka in nam ni treba zapisovati števil, ki jih kasneje tako težko najdemo.

Vsa naprava sestoji iz štirih lepenkastih kolutov, od katerih je vsak manjši od prejšnjega. Na vsakem kolutu so napisane številke od 0 do 9 v enakih razmakih. Kolute položimo natančno drug vrh drugega in jih spnemo v središču s pisarniško sponko (4). Ta sponka veže tudi lepenkast kazalec (3), ki je pritrjen za največjim kolutom. Slika št. 5 kaže napravo v prerezu, pri čemer je A kazalec, B, C, D in E pa posamezni koluti.

Sedaj seštejemo znamke in nastavimo kolute na številčno vsoto, za to vsoto pa nastavimo kazalec. Na naši sliki znaša vsota 2826. Če je zbirka zelo velika, si pomagamo še s petim kolutom, ki ga pritrjimo k napravi kot ostale. Za vsako pridobljeno ali izločeno znamko premaknemo najmanjši kolut za eno številko na desno ali na levo in vemo vedno koliko znamk imamo trenutno v zbirki.